

GEMEENTE APELDOORN: Aanleg park Zuidbroek

De maatregelen

Het aanleggen van park Zuidbroek van 30 hectare tussen de bestaande wijk Zevenhuizen en de nieuw te bouwen wijk Zuidbroek

De gewenste kwaliteitsverandering / de doelstelling

- aantrekkelijkheid van het uitzicht en van het recreatieareaal
- waterbergingscapaciteit

Belangrijkste resultaten van de 'ontwerpde MKBA-light'

De baten van de aanleg van het park zijn woongenot voor de bewoners van de bestaande en nieuw te bouwen wijken, belevingswaarde voor recreanten, vermeden waterschade aan omringende landbouwgronden door de extra waterberging en reistijdwinst voor fietsers die een kortere route krijgen door het park.

Al deze baten zijn berekend in euro's. Uit de berekeningen blijkt dat de baten aanzienlijk hoger zijn dan de kosten. De grootste batenpost heeft betrekking op woongenot. Dit betekent dat in de bestaande wijken de bewoners de belangrijkste baathouder is, gevolgd door de gemeente die uiteraard meeprofiteert door een hogere woz opbrengst. In de nieuw te bouwen wijk is de projectontwikkelaar de grootste baathouder.

Vanwege de crisis in de woningbouw kan het park als selling point dienen om potentiële kopers van de nieuwbouwwoningen over de streep te trekken. Omdat duidelijk is dat de baten bij de projectontwikkelaars terecht komen probeert de gemeente hen te verleiden om mee te betalen aan de aanleg van het park.

Samenwerking en inbreng van stakeholders

Gemeente Apeldoorn en de TEEB-Stad Community of Practise

Leerpunten

'Inzicht in baten versterkt je onderhandelingspositie'

'Ook stadsgroen heeft meer baten dan je denkt en ze zijn ook nog te berekenen'

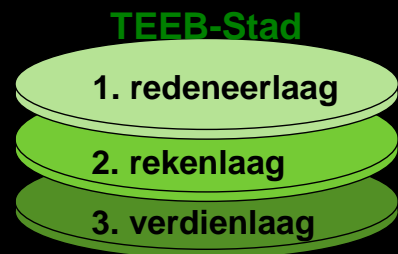
'Baten zijn een goede kapstok bij de communicatie met de omgeving'

Wat is TEEB-Stad? De ontwerpende MKBA 'light' voor gemeentes!

TEEB staat voor 'The Economics of Ecosystems and Biodiversity'. Het is een internationaal traject waarin steden groenbaten en andere omgevingsbaten meenemen hun investeringsbeslissingen. De kosten van groene, blauwe en sociale maatregelen zijn doorgaans wel bekend zijn, maar hun baten niet. Hierdoor blijft het verleidelijk om plannen die op de tekentafel prachtig zijn aangekleed met groene, blauwe en sociale kwaliteiten, op de rekentafel van de exploitatiebegroting weer uit te kleden, omdat dat de kosten omlaag brengt.

De TEEB-Stad-methode is een lichte variant van de maatschappelijke kostenbatenanalyse (MKBA), die door het rijk gebruikt wordt voor de evaluatie van grote projecten. Zij is speciaal toegesneden op investeringen in de kwaliteit van de openbare ruimte in gemeentes. Dit houdt onder andere in dat de nadruk ligt op het beredeneren van baten en niet op het berekenen ervan. Ook is er speciale aandacht voor het opsporen van mogelijkheden om baathouders te betrekken bij de groenfinanciering. De TEEB-stad-methode bestaat dan ook uit drie lagen: redeneren, reke-

Waarom TEEB-Stad?

Met de MKBA-systematiek van het rijk is het ook mogelijk om groen- en andere omgevingsbaten mee te nemen in de besluitvorming. Waarom dan toch een speciale methode voor gemeentes? De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- (1) de rijksmethodiek is heavy; ingewikkeld qua berekeningen, moeilijk te begrijpen en bovendien duur. De TEEB-Stad methode is light;
- (2) de rijksmethodiek is meer een toetsende methode. TEEB-Stad biedt een ontwerpende methode. Projecten worden ontworpen vanuit de grootste potentiële baten samen met de baathouders. Baathouders worden niet alleen uitgenodigd om mee te denken maar ook om mee te investeren;
- (3) de relatie tussen een batig maatschappelijk saldo en duurzaamheid wordt niet gelegd: de TEEB-Stad-methode laat zien hoe op grond van kosten en baten bepaald kan worden of een project bijdraagt aan duurzaamheid.

Kwaliteitsborging: light qua studielast, maar heavy qua kwaliteit!

De TEEB-Stad benadering is gestoeld op internationaal wetenschappelijk erkende methode voor de economische waardering van ecosysteemdiensten: zie www.teebweb.org. Verder wordt bij baatberekeningen aangesloten op aanvulling op de leidraad OEI* voor waardering van natuur, water en bodem in maatschappelijke kostenbatenanalyses en het bijbehorende kengetallenboek. Het betreft dus de doorontwikkeling van een 'zware' methode naar passende praktijkgerichte 'lichte' werkwijze voor gemeentes.

* OEI= overzicht effecten infrastructuur

Voor wie?

De TEEB-Stad-methode is geschikt voor gemeentes, stadsregio's, woningbouwcoöperaties en andere lokale partijen die worstelen met investeringsvraagstukken op het gebied van natuur, water, herinrichting van de openbare ruimte, erfgoed, milieu, verkeer en vervoer, stadslandbouw etc.

Sluit u aan bij de Community of Practice!

TEEB-Stad is niet alleen een werkwijze, maar ook een werkgemeenschap. Verschillende gemeentes zijn reeds aangesloten bij de Community of Practice: Apeldoorn, Rotterdam, Delft, Amsterdam, Almelo, Haarlem, Den Haag, Eindhoven, Zwolle, Deventer Etc.

Wilt u ook deelnemen? Meldt u dan aan op: www.omgevingseconomie.nl

Hier kunt u terecht met vragen en ook een reeds uitgevoerde of nog uit te voeren casus uit uw gemeente aanmelden. Tevens kunt u hier (gratis) cases van andere gemeentes, de TEEB-Stad-handleiding en andere interessante documenten downloaden.